

Uitnodiging 21 januari 2020

Seminar morele moed

Van intuïtieve verkenningen naar gewogen besluiten

Moreel houvast bieden aan professionals; hoe doe je dat? En wat kunt u daar als bestuurder aan bijdragen? CNV Zorg en Welzijn nodigt u mede namens Jeugdzorg Nederland en Sociaal Werk Nederland uit voor een seminar op 21 januari 2020 met gezaghebbende sprekers en inspirerende workshops op het gebied van de ethiek van de dagelijks praktijk.

Datum **21 januari 2020** Tijd **10.00 – 13.30 uur** Locatie **CNV, Tiberdreef 4, Utrecht** *(direct aan station Overvecht)*

Moed!

Onderzoek wijst uit dat medewerkers in de (jeugd)zorg en het sociaal werk vrijwel dagelijks te maken hebben met morele keuzes. Daarin speelt de vraag hoeveel bewegingsruimte zij hebben om naar eigen oordeel te beslissen. Het debat dat wij hierover met u als bestuurder willen voeren, gaat over moed. Moed van de professional om vragen te blijven stellen over het eigen handelen, moed om dat handelen achteraf te verantwoorden en van u de moed om achter uw medewerker te blijven staan.

Sinds de nieuwe jeugdwet lijkt professionele autonomie het sleutelwoord te zijn voor een professional om volgens de geldende beroeps (ethische) normen hun vak uit te oefenen. Dit heeft invloed op zowel de professional zelf als de organisatie die de (jeugd)zorg, in welke vorm dan ook, aanbiedt.

Wees zo moedig om u in te schrijven om nieuwe en inspirerende inzichten op te doen!

Meld u aan

Save the date en **meld u aan via** ethiek@cnv.nl liefst voor 10 januari. Heeft u nog vragen over het programma? Neemt u dan contact op met Lizelotte Smits: (06) 5142 8925.

U ontvangt van ons nog nadere informatie over de inhoud van de andere workshops.

Wij kijken uit naar uw komst!

Namens de commissie ethiek van het CNV Zorg & Welzijn, Lizelotte Smits, bestuurder CNV Zorg & Welzijn Froukje Weidema, voorzitter Commissie Ethiek CNV (jeugd-)zorg

Op de volgende pagina vindt u het programma van deze dag. ►

Programma 21 januari 2020

09.30	Ontvangst
10.00	Opening door de dagvoorzitter
	<i>Froukje Weidema, ethicus, voorzitter Commissie Ethiek CNV (jeugd-)zorg</i>
10.10	Morele moed van autonome professionals: hoe leid ik dat in goede banen? <i>Interactieve voordracht door dr. Bert Molewijk inclusief zaaldiscussie (zie pag. 3)</i>
11.00	Start workshops <i>(zie pag. 3)</i>
12.15	Gezamenlijke lunch
13.00	Plenaire afronding door dagvoorzitter: oogst, leerpunten, inspiraties, lessen
13.30	Afsluiting

Keynote speaker: prof. dr. Bert Molewijk

Visie op en organisatie van morele reflectie in een lerende organisatie

Houvast bieden door het los te laten. Ons weten zit ons leren en het ontmoeten van de ander vaak in de weg. In mijn gesprek met u wil ik laten zien hoe morele reflectie houvast kan bieden juist door van de zwakte van de ethiek (namelijke geen finale universele antwoorden leveren) een kracht te maken. Aan de hand van een dialogische visie op ethiek laat ik zien hoe het uitgangspunt van die morele onzekerheid mensen in hun kracht kan zetten en hen onderling in verbinding kan brengen. Moreel beraad, en zeker ook een bepaalde visie op moreel beraad, helpt professionals om moed te tonen en in verbinding te komen met elkaar en met wat er voor hen toe doet. Bij het

organiseren van morele reflectie is het voor bestuurders van belang om enerzijds de morele reflectie niet instrumenteel in te zetten of zelfs te misbruiken en anderzijds daadkrachtig in te zetten op een goede organisatie en - wat ik noem 'materialisatie' - van morele reflectie. Uiteindelijk is morele reflectie zelf niet het doel, maar dat wat het concreet betekent voor de praktijk, voor wat we te doen hebben en wie we zijn, en wat het in beweging brengt. In het gesprek met u zal ik voorbeelden uit eigen praktijk en onderzoek laten zien voor wat betreft de mogelijke rol van morele reflectie voor een lerende organisatie. Maar zeker weten doe ik het niet ... Dus ik ga graag in gesprek met u.

Informatie over de workshops

Hoewel nog niet alle workshops zijn vastgelegd, verwachten we u ondermeer de volgende workshops te kunnen bieden:

Froukje Weidema 'Just Culture'

Werken in een lerende organisatie: veel organisaties varen onder die vlag. En toch brengen dagelijkse situaties steeds de vraag op wanneer er sprake is van een kantelpunt tussen leren en sanctioneren. Het inrichten van een organisatie waarin daadwerkelijk en consequent geleerd kan worden van fouten – met behoud van grenzen uiteraard – vergt soms fingerspitzengefühl. Hoe vrijmoedig wordt er onderling gesproken en aangesproken? Welke voorbeelden zijn er in de organisatie? Hoe leven we vóór dat we hier mogen leren van fouten? En welke randvoorwaarden zijn nodig om een klimaat van vrijmoedigheid en aanspreken te creëren? Met behulp van ondermeer de uitgangspunten van Just Culture komen deze vragen gedurende deze workshop aan de orde.

Jan Vrieling 'Morele moed is geen individuele kwaliteit'

In de workshop morele moed is geen individuele kwaliteit gaan we samen aan de slag met de vraag wat professionals nodig hebben om hun professionele ruimte en morele moed te vergroten. We verlaten in dit gesprek het idee

dat het antwoord op deze vraag gevonden moet worden in individuele professionalisering. We gaan het hebben over een andere oplossingsrichting, dat er in plaats van individuele professionalisering iets anders nodig is in de aansturing van en de dialoog met de autonome professional. Het gesprek zal gevoed worden door een casus waarin de genoemde thema's aan bod komen en door inzichten uit het onderzoek dat onderzoeker en ethicus Jan Vrieling doet rond dit onderwerp. Voelt u wat voor deze prikkende dialoog, dan zie ik u graag verschijnen.

Jurja Steenmeijer, workshop 'Moral distress'

In het werkveld van zorg en welzijn is steeds meer aandacht voor (de gevolgen van) moral distress. In deze workshop wordt eerst uitgelegd wat moral distress is en door welk type dilemma's het wordt veroorzaakt. Daarbij wordt ook de relatie gelegd met het thema van het symposium: 'moed'. Vervolgens gaan we via de methode van Kritische Reflectie actief aan de slag om te zoeken naar manieren om moral distress tegen te gaan, en zo bij te dragen aan professionele autonomie van medewerkers.